

עלייה וקליטה

ניאבק באפליה ובגזענות
כלפי יהודי אתיופיה ונפעל
לשילובם המיטבי בישראל

נייצר תמריצים תעסוקתיים
במשק הן למעסיקים והן לעולים
עצמם בכדי לשלבם בהקדם
בשוק העבודה הישראלי

נחזק את הקשר עם הקהילות
היהודיות בתפוצות ונכיר בכל
זרמי היהדות והקהילות בארץ

נחוקק את חוק נישואים אזרחיים
המבקש לאפשר לכל שני בני אדם
החפצים בכך לקיים חיי משפחה
במסגרת משפטית-אזרחית

"מדינת ישראל תהא פתוחה לעליה יהודית ולקיבוץ גלויות" (מתוך מגילה העצמאות). מדינת ישראל היא מדינתם של כל יהודי העולם ובכך שעריה יהיו פתוחים כביתם של יהודי התפוצות והגולה. ישראל נבנתה על ידי עולים וממשיכה להתפתח בזכותם. מתוקף מעמד מיוחד זה של הארץ, **יש עתיד** רואה חובה חוקית, מוסרית וערכית לעודד ולקלוט כל יהודי המבקש לממש את זכותו לעלות לארץ. **יש עתיד** רואה במחויבות לקליטה ולעלייה את החובה של מדינת ישראל להיות אחראית לקליטתם המיטבית של עולים חדשים וכך לסלול את דרכם החדשה של העולים, לסייע להם להשתקע בארץ בהצלחה, בד בבד עם מתן כלים ושירותים נגישים ואפקטיביים ולהבטיח כי לכל עולה יינתן מענה לקשיים הנקרים בדרכו. **יש עתיד** פעלה, ותמשיך לפעול, לנוכח האתגרים הרבים הניצבים בפני אוכלוסיית העולים, כאשר הבולט שבהם הוא קושי ההשתלבות בתעסוקה. נפעל להמשיך ולקדם את שילובם של העולים החדשים בשוק העבודה, נאפשר השתלבות מהירה של עולים במקצועות שבהם עסקו לפני עלייתם על ידי המרת רישיונות מקצועיים, נקיים בחינות מקצועיות בשפת המקור ונפעל ליצירת תמריצים למעסיקים שיעסיקו עולים חדשים בכלל. נפעל להרחבת הסיוע לעולים חדשים כדי לוודא את קליטתם המוצלחת. נדאג להרחבת המעטפת והסיוע לילדים עולים במערכת החינוך ומחוצה לה, נציע פתרונות רחבים ככל האפשר כדי לרכך את משברי הקליטה שחוות משפחות בשנים שלאחר העלייה. כמו כן נשפר ונייעל את תוכנית "האולפן", בין השאר דרך כיתות קטנות יותר וחומר לימוד עדכני עם הנגשה שפתית, נדאג להארכת זמן אפשרות מימוש הזכאות ללימודי עברית מסובסדים הניתנים על

ידי המדינה. נמצא פתרונות מתקדמים להוראת שפה, בין השאר באופן מקוון. נמקד סיוע ויחודי לאזרחים ותיקים ולזקנים עולים כדי להתאים ולהנגיש את השירותים הניתנים לגיל השלישי. נמשיך לטפל בחיילים עולים בודדים, לפני שירותם הצבאי, במהלכו ולאחריו, ולחיזוק הקשר של יהודים בחו"ל עם ישראל באמצעות פרויקטים ציוניים המעודדים עלייתם ארצה, שהיא חיונית לצמיחתה ולהבטחת עוצמתה של ישראל.

משבר הקורונה העמיד קשיים נוספים בפני עולים חדשים שחוו בדידות ומחסור בתמיכה קהילתית. הקושי היה גדול במיוחד עבור עשרות אלפי עולים שעלו לארץ ללא עורך משפחתי. חה"כ יוראי להב הרצנו קידם בוועדת העלייה והקליטה החלטה שתאפשר למשפחותיהם של עולים חדשים לבקרו בארץ ובכך להקל עליהם את הבדידות. בכנסת הבאה נאפשר לכל קרובי משפחה מדרגה ראשונה של עולים המתגוררים בארץ להיכנס לישראל ולהתאחד עם משפחותיהן בתקופת הקורונה, כמובן בהתאם להנחיות הבידוד התקפות.

תעסוקה

חלק מרכזי מחיי אדם הוא היכולת להתפרנס בכבוד ולהימצא בסביבת עבודה משמעותית ותומכת. אנו מאמינים שיציאה לתעסוקה מוקדמת ככל האפשר עם המעבר לישראל מאפשרת קליטה טובה יותר לעולים החדשים. לצורך כך **יש עתיד** סבורה כי מחובתה של מדינת ישראל לייצר תמריצים תעסוקתיים במשק הן למעסיקים והן לעולים עצמם כדי לשלבם בהקדם בשוק העבודה הישראלי. לפיכך **יש עתיד** תפעל להרחבת

הכלים הממשלתיים לקידום תעסוקת עולים. נקדם הכשרות ייחודיות מונגשות שפתית, נסייע לעולים במציאת תעסוקה באמצעות מרכזי השמה והכוונה ייעודיים וניתן תמריצים למעסיקים המשלבים עולים חדשים. **יש עתיד** תפעל להרחבת הסיוע בקליטת עולים במקצועות חופשיים אשר עמם הגיעו מארץ מוצאם, בין השאר בתחומי הרפואה והחינוך. נציין, כי **יש עתיד** פעלה בכנסת ה-19 באמצעות חה"כ יעל גרמן, שרת הבריאות אז, להוספת עשרות תקנים לרופאים עולים ותמשיך לפעול בעניין ככלי לקידום מוביליות בחברה הישראלית התורם לעולים וגם למערכת הבריאות הסובלת ממחסור ברופאים. נמשיך לקדם הנגשה שפתית במבחני רישוי והסמכה ומבחנים אחרים ההופכים לחסם שפתי בדרך לתעסוקה הולמת של עולים חדשים, כפי שקידמנו הקלה בבחינת הרישוי לסטודנטים לרפואה.

השתלבות עולים בשירות

המדינה יש עתיד תמשיך לפעול לעידוד השתלבות עולים בשירות המדינה ולהבטחת ייצוגם ההולם, בשיתוף פעולה עם משרד ראש הממשלה ונציבות שירות המדינה. יהיה דגש מיוחד על שילובם של יוצאי אתיופיה בחברות הממשלתיות ועל קידום ועל ייצוגם ההולם במשרדי הממשלה, יש עתיד הובילה לקליטתם של מאות מבני הקהילה בתפקידים בכל רמות השכר בשירות הציבורי, לעומת העבר, כשמרביתם היו עובדי מנהלה ועזר.

הכרה בוותק מקצועי בארץ

המוצא עולים רבים מגיעים לישראל בגיל מבוגר כדי לצבור ותק תעסוקתי וכפועל יוצא – זכויות פנסיוניות, אשר יאפשרו להם קיום בכבוד לאחר הפרישה.

עולים אלו צברו ותק תעסוקתי משמעותי בארצות המוצא, אך אינם מקבלים הכרה בוותק זה לצורך צבירת הזכויות בארץ. יש לציין כי עולים משתלבים היטב בחברה הישראלית ובכוח העבודה, רובם בשוק הפרטי. חלקם הגדול הועסק על ידי חברות כוח אדם, ועד לשנת 2008, בטרם כניסתו לתוקף של צו הרחבה בנושא, לא בוצעו עבורם הפרשות פנסיוניות משמעותיות. בשנים הקרובות העולים הללו צפויים להגיע לגיל הפנסיה ובלית ברירה להצטרף למגזר העוני, כאשר הכנסתם קטנה מאוד והם ממשויכים לשאת ביוקר המחייה הישראלי. **יש עתיד** תפעל למתן תוספת של 1000 שקלים לכל מי שהגיע לישראל ללא זכויות פנסיוניות ובשל כך לא הצליח להגיע לסף הצבירה לפנסיה מלאה. ההערכה היא שהעלות התקציבית היא 1.5 מיליארד שקלים, כאשר הסכום הזה ילך ויקטן, כשעולי העלייה הגדולה שהספיקו לצבור פנסיה בישראל יוצאו לגמלאות. נוודא שתוספת זו תגיע הישר לחשבון הבנק של הזכאים (כ-200 אלף אזרחים) בדרך שלא תפגע בשאר הקצבאות כגון הבטחת הכנסה וקצבת זקנה.

עידוד עסקים קטנים ובינוניים
בבעלות עולים נקדם ונעודד עסקים קטנים ובינוניים של עולים חדשים על ידי מתן ליווי וכלים ייחודיים לעולים חדשים המעוניינים להיות בעלי עסקים עצמאיים.

מאבק באפליה ובגזענות כלפי יהודי אתיופיה ושילובם המיטבי בישראל

אנו סבורים כי לשם שילובם המיטבי של יוצאי אתיופיה בחברה הישראלית על המדינה לקחת אחריות וחלק פעיל במאבק באפליה וגזענות כלפי ישראלים ממוצא אתיופי באמצעות חקיקה, אכיפה,

חינוך הציבור והנכחה חיובית. בשנת 2015 היינו עדים למחאת צעירים וצעירות, בני הקהילה, אשר הציפו את ממדי התופעה שממנה הם סובלים. נמשך להוביל את המאבק באפליה ובגזענות ונקדם יוזמות ייחודיות כפי שנעשה עד עתה. **יש עתיד** יכולה לרשום לזכותה את השינוי ההיסטורי בהפסקת האפליה בקבלת תרומות דם מקרב יהודי אתיופיה, את סגירת פרויקטים ומסלולים סגרגטיביים של יוצאי אתיופיה בצבא ובמערכת החינוך, את שילובם המיטבי של בני ובנות הקהילה בחוגים במתנ"סים, ברווחה, בתעסוקה ועוד. נפעל לבדיקה מהירה ולמתן הכרעה בדבר העולים הממתינים במחנות באתיופיה, נפסיק את האיוולת המתמשכת בדבר עלייתם האטית של המאושרים לעלות לישראל מאתיופיה, נפחית את הסחבת והבירוקרטיה בעניין זה בכדי לדאוג לאיחוד המשפחות הקרועות.

נפעל למחיקת רישומים משטרתיים ופלייליים של בני נוער יוצאי אתיופיה לפי הקריטריונים שנקבעו על ידי משרד המשפטים בדו"ח ועדת פלמור משנת 2016. ועדת פלמור קבעה כי שיטור היתר שמופעל לעיתים כלפי הקהילה יוצאת אתיופיה מוביל לפתיחת תיקים כנגד אותם בני נוער בשיעור גבוה משמעותית מחלקם באוכלוסייה. לרישום המשטרתי והפליילי יש השלכות מרחיקות לכת על עתידם של הצעירים, על יכולתם להתגייס לצבא, לעבוד המגזר הציבורי ולהשתלבותם התקינה בחברה. למרות זאת, בשל החשדנות כלפי המשטרה מעט נערים פנו בבקשה למחיקת הרישום המשטרתי והפליילי. יש עתיד תפעל למציאת דרכים לגשר על החשדנות ולאפשר לצעירים לממש את זכותם לקבלת הזדמנות שניה.

צעירים

תמיכה ב"דור 1.5" "דור 1.5" הם צעירים אשר נולדו בתפוצות וגדלו בישראל, רבים מהם מדווחים על תחושת חוסר שייכות. מדובר בילדים שעלו לארץ עם הוריהם, קיבלו בבית חינוך של ארצות המוצא, אבל מחוץ לבית קיבלו חינוך של הסביבה הקולטת. **יש עתיד** תמשיך לפעול להשתלבותם במערכת החינוך, באקדמיה ובתעסוקה, ולהקל את המפגשים בינם לבין מוסדות המדינה.

הנגשה לשונית

הקושי הלשוני של העולים הינו מרכזי בקשר שלהם עם מוסדות המדינה. לכן פעלנו לשכלל את ההנגשה הלשונית של הוראות, של מבחני הסמכה ומכרזי עבודה לעולים שאינם שולטים בשפה העברית. כאמור, נפעל למיצוי רחב ככל האפשר של לימודי העברית הניתנים בסבסוד על ידי המדינה ונאריך את תקופת היכולת למימוש הזכאות ללימודים באולפן.

רווחה

מרכזי קליטה – **יש עתיד** תפעל לרווחת העולים בכך שתדאג שמרכזי הקליטה הם נוחים והולמים למגורים. נפעל להרחיב את הסיוע בעניין זה ככל שיידרש.

תמיכה בזקנים בני הקהילה ובנות הקהילה האתיופית נגדיל תקציבים למרכזי קשישים ברחבי הארץ המותאמים ליוצאי אתיופיה מבוגרים. נפעל לשילוב מאות מבני הקהילה ומבנות הקהילה במעונות היום במרכזי הקשישים המותאמים, כדי לאפשר לקשישים רבים מעבר מבדידות לחיי קהילה.

שיפור בתורים לדיור סוציאלי

במשרד הקליטה נכון להיום עומדות לרשות העולים 11,600 יחידות דיור ב"מקבצי דיור" – מיזמים פרטיים לשכירות ארוכת טווח לעולים אשר דמי השכירות בהם מסובסדים על ידי המדינה, וכן עוד 12,000 יחידות בהוסטלים בבעלות המדינה. זאת כאשר יש 27,000 עולים הזכאים לדיור ציבורי (על פי הקריטריונים של משרד העלייה והקליטה) וממתינים לדירה שתתפנה עבורם. לאלו הממתינים יש אפשרות לגשת ולברר את הסטטוס שלהם ואת מיקומם בתור לדירה. אך בשל ריבוי הקריטריונים וכניסתם של עוד זכאים (שלעיתים נקלעים למצב כלכלי קשה יותר משל אחרים) לתור, זכאים ממתינים כ-20 שנה לדירה ואף עדים לכך שבמקום להתקדם בתור הם למעשה יורדים בו. חה"כ יואל רזבוזוב הגיש עתירה לבג"ץ בטענה לאפליית עולים בדיור הציבורי בישראל לעומת הציבור הכללי (שבו ממתינים רק 3000 זכאים לדירה). בעקבות כך הודיעה המדינה על העלאה בשכר הדירה לזכאים מבין העולים. **יש עתיד** תפעל לקדם סדר ושקיפות בכל הקשור לדיור הסוציאלי מצד אחד ולהגדלת מלאי השירות מצד שני.

העולים והממסד הדתי

הצעת חוק נישואים אזרחיים היום לדין הדתי יש בעלות בלעדית על מוסד הנישואים, ומציאות זו פוגעת פגיעה קשה בזכויות היסוד של חלקים נרחבים בציבור שאינם יכולים למסד חיי משפחה במסגרת אזרחית מוכרת או של אוכלוסיות שאינן יכולות להינשא כלל על פי החוק הדתי היהודי. מצוקה זו הובילה לפיתוח מסלולים עוקפים לנישואים הדתיים כבחירה בסטטוס ה"ידועים

בציבור" או נישואים בחו"ל. מסלולים אלו כוללים פתרונות נקודתיים וחלקיים בלבד ואינם מבטיחים ודאות משפטית ויציבות למערכת היחסים בין בני הזוג. נוסף על כך, הזוגות שאינם יכולים או מעוניינים למסד את חיי משפחתם באופן דתי נאלצים לשאת בהוצאות כלכליות כבדות הכרוכות בנישואים מחוץ למדינה. הם גם מאבדים את החוויה היסודית של מיסוד הזוגיות שלהם במדינה שבה הם חיים, בשפתם, בתרבותם ובלוויית משפחתם וחבריהם. היעדרותו של מסלול חלופי למסגרת הדתית מביא להעמקת הקרעים ולהתרחקות של רבים מהמסורת הדתית. הצעת חוק נישואים אזרחיים מאפשרת לכל שני בני אדם למסד את הזוגיות שלהם. החוק יאפשר לכל אדם חופש בחירה בין מסלול אזרחי-חילוני למסלול דתי לקיום מסגרת זוגית-משפחתית אזרחית ויביא לשוויון זכויות מלא בין זוגות שנישאו בנישואים דתיים לאלו שבאו בברית הזוגיות האזרחית. ●